

Praktická príručka rozvodom manželstva

W
VLKOVÁ
ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA

www.akvlkova.sk

01.06.2026

Úvod

Rozhodnutie ukončiť manželstvo patrí medzi najnáročnejšie životné rozhodnutia. Okrem osobnej roviny prináša rozvod aj množstvo praktických a právnych otázok, v ktorých môže byť pre človeka bez právneho vzdelania náročné sa zorientovať.

Tento sprievodca Vám poskytne základný prehľad o tom, ako prebieha rozvodové konanie na Slovensku a čo môžete počas tohto procesu očakávať. Jeho cieľom je zrozumiteľným spôsobom vysvetliť základné pravidlá rozvodu a pomôcť Vám pripraviť sa na jednotlivé kroky konania.

V sprievodcovi nájdete odpovede najmä na otázky:

- Kedy môže súd manželstvo rozviesť?
- Najčastejšie dôvody rozvodu (z praxe)

- Čo musí obsahovať návrh na rozvod manželstva?
- Ako prebieha rozvodové konanie?
- Ako dlho môže rozvod trvať?
- Čo je vhodné pripraviť ešte pred podaním návrhu na rozvod?
- Aké ďalšie otázky je potrebné po rozvode riešiť?
- Najčastejšie otázky.

Každý rozvod je individuálny a okolnosti jednotlivých prípadov sa môžu výrazne líšiť. Tento sprievodca preto poskytuje najmä základnú orientáciu v problematike a nenahrádza individuálne právne poradenstvo.

Ak máte otázky týkajúce sa Vašej konkrétnej situácie alebo potrebujete právne zastúpenie počas rozvodu manželstva, môže sa na nás kedykoľvek obrátiť.

Autorka:

JUDr. Zuzana Vlková, PhD., advokátka

zakladateľka Advokátskej kancelárie VLKOVÁ

VLKOVÁ, advokátska kancelária
Tallerova 1
831 06 Bratislava

IČO: 54877628
DIČ: 1125571106
Reg. číslo SAK: 8544

T: +421 949 203 288
E: info@akvlkova.sk
W: www.akvlkova.sk

1. Kedy môže súd manželstvo rozviesť?

Manželstvo možno rozviesť len v odôvodnených prípadoch. Zákon presne nevymenúva konkrétne dôvody, pre ktoré môže byť manželstvo rozvedené. Je to zámerné, nakoľko životné situácie a vzťahy medzi manželmi sú veľmi rôznorodé a nie je možné vytvoriť úplný zoznam dôvodov, ktoré vedú k zániku manželstva rozvodom.

Zákon preto pracuje so základným kritériom, ktorým je tzv. kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi. Ide o stav, keď: *„vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.“*

To znamená, že súd vždy posudzuje situáciu konkrétnych manželov. Každý prípad je individuálny a súd hodnotí všetky okolnosti, ktoré viedli k rozpadu vzťahu. V praxi totiž rozvrat manželstva zriedka vznikne len z jedného dôvodu, spravidla ide o kombináciu viacerých problémov, ktoré sa postupne prehlbujú.

Čo znamená kvalifikovaný rozvrat

Kvalifikovaný rozvrat predstavuje stav, keď je manželský vzťah narušený vážne, hlboko a trvalo. Manželstvo v takom prípade už objektívne nedokáže plniť svoj spoločenský, citový ani ekonomický účel a nie je reálne očakávať, že by sa manželia k spoločnému životu vrátili.

Manželstvo má vytvárať stabilné, trvalé a harmonické životné spoločenstvo, v ktorom si manželia navzájom poskytujú podporu a spolupracujú pri zabezpečení potrieb rodiny vrátane výchovy detí.

V manželstvách bez maloletých detí býva významným indikátorom rozvratu najmä to, že manželstvo prestane fungovať ako harmonické životné spoločenstvo a manželia už nedokážu spolu fungovať ako partneri.

Nestačí len súhlas s rozvodom

Je dôležité vedieť, že súhlas oboch manželov s rozvodom sám o sebe nestačí. Súd musí vždy preskúmať, či skutočne existuje kvalifikovaný rozvrat manželstva.

Zároveň však platí aj opačný princíp: ak jeden z manželov chce v manželstve zotrvať, súd nemôže druhého nútiť, aby zostával vo vzťahu, ktorý považuje za definitívne nefunkčný. Na fungovanie manželstva je totiž potrebná snaha oboch partnerov, vzájomné pochopenie, dôvera a citová blízkosť.

Ako súd posudzuje rozvrat manželstva

Pri rozhodovaní súd skúma rozvrat objektívne. To znamená, že sa nepozera len na subjektívny pocit nespokojnosti jedného z manželov, ale hodnotí aj konkrétne prejavy rozpadu vzťahu.

Súd skúma najmä:

- časový aspekt – či ide o dlhodobý stav, nie len o prechodnú krízu,
- funkčný aspekt – či manželstvo ešte plní svoje základné funkcie,
- perspektívu obnovenia spolužitia – či existuje reálna vôľa alebo schopnosť manželov vzťah obnoviť,
- faktický spôsob života manželov – ako manželia reálne žijú.

Zároveň súd nezisťuje, kto je „vinný“ za rozpad manželstva. Rozhodujúce je, či rozvrat v požadovanej intenzite skutočne existuje.

Typické prejavy rozvratu manželstva

V praxi sa kvalifikovaný rozvrat často spája napríklad s týmito situáciami:

- dlhodobé vedenie oddelených domácností,
- oddelené hospodárenie,
- samostatný spoločenský a osobný život,
- strata citovej blízkosti,
- vážne alebo opakované konflikty,
- násilie alebo závislosti,
- porušovanie základných manželských povinností,

- nový partnerský vzťah.¹

Podľa § 18 a § 19 zákona o rodine majú manželia voči sebe viacero základných povinností. Patria medzi ne najmä:

- žiť spolu,
- byť si verní,
- rešpektovať dôstojnosť druhého,
- vzájomne si pomáhať,
- starať sa o deti,
- vytvárať zdravé rodinné prostredie,
- spoločne rozhodovať o veciach rodiny.

Manželia sú tiež povinní podľa svojich možností prispievať na potreby rodiny.

Každý prípad je individuálny

Je dôležité zdôrazniť, že posudzovanie rozvratu manželstva nie je mechanické. Samotná existencia niektorého z uvedených znakov ešte automaticky neznamená, že manželstvo musí byť rozvedené. Rovnako však ani ich absencia nevyklučuje existenciu vážneho rozvratu.

Súd preto vždy hodnotí všetky okolnosti konkrétneho prípadu v ich vzájomných súvislostiach.

Ak súd po vykonaní dokazovania dospeje k záveru, že medzi manželmi došlo ku kvalifikovanému rozvratu a obnovenie manželského spolužitia nie je možné, rozvod je spravidla len právnym potvrdením už existujúceho stavu.

2. Najčastejšie dôvody rozvodu (z praxe)

Zo štatistík aj zo súdnej praxe vyplýva, že najčastejšou príčinou rozvodu býva rozdielnosť pováh, názorov a záujmov. V roku 2024 bola táto príčina uvedená približne v 70 % rozvedených manželstiev.

Druhou najčastejšou príčinou je nevera, ktorá sa podľa štatistík objavila približne v 8,5 % prípadov. Nevera často nepôsobí ako jediný dôvod rozpadu manželstva, ale skôr ako moment, ktorý definitívne naruší dôveru medzi manželmi.

Medzi ďalšie uvádzané príčiny patria napríklad:

neuvážené uzatvorenie manželstva,

alkoholizmus alebo iné závislosti,

nezáujem o rodinu alebo ukončenie spolužitia,

zlé zaobchádzanie,

odsúdenie za trestný čin,

zdravotné dôvody,

finančné dôvody,

náboženské nezhody,

citové odcudzenie,

sexuálne nezhody²

Spoločenské faktory rozpadu manželstva

Nie všetky príčiny rozpadu vzťahov je možné zachytiť v štatistikách. V širšom spoločenskom kontexte sa často spomínajú aj faktory ako:

- rastúci dôraz na individualizmus a osobnú sebarealizáciu,
- menšia ochota obetovať osobné záujmy v prospech rodiny,
- oslabenie očakávania trvalosti vzťahu,
- rastúca spoločenská tolerancia voči rozvodom.

Tieto faktory ovplyvňujú spôsob, akým ľudia dnes vnímajú partnerské vzťahy, rodinu aj rodičovstvo.

Rozvod nie je hľadanie vinníka

Rozvodové konanie by nemalo byť priestorom na eskaláciu konfliktu medzi manželmi. Z pohľadu súdu totiž nejde o hodnotenie morálneho zlyhania jedného z partnerov.

Úlohou súdu je predovšetkým posúdiť, či manželstvo ešte dokáže fungovať, alebo či už došlo k jeho trvalému rozvratu. Pri zisťovaní príčin rozpadu vzťahu by preto mal súd postupovať citlivo a s rešpektom k osobnej situácii oboch manželov.

3. Čo musí obsahovať návrh na rozvod manželstva?

Návrh na rozvod manželstva je prvým krokom súdneho konania. Mal by byť jasný, vecný a

úplný, aby súd vedel, o čo ide, a mohol konanie efektívne viesť.

Základné údaje

- Súd a účastníci: názov súdu, meno a priezvisko oboch manželov, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, informácia o štátnom občianstve.
- Identifikácia manželstva: miesto a dátum uzavretia, údaje z matriky.
- Obsah: z obsahu podania musí byť zrejmé, že ide o návrh na rozvod manželstva, súčasťou podania by mal byť žalobný návrh, t.j. konkrétna žiadosť o rozvod manželstva.

Opis skutočností

- Stručný a vecný popis priebehu manželstva.
- Dôvody rozvratu vzťahov a trvanie problému.
- Prečo nemožno očakávať obnovenie spolužitia.

Odporúčané údaje

- Telefónne číslo, e-mail alebo údaje k elektronickej schránke navrhovateľa a jeho právneho zástupcu.
- Telefónne číslo, e-mail alebo údaje k elektronickej schránke druhého z manželov.
- Údaje o zamestnaní a vzdelaní oboch manželov (pre štatistické účely súdu).
- Označenie dôkazov na podporu tvrdení (napr. sobášny list, fotografie a iné). Vždy je potrebné mať na mysli, že prikladanie intímnych fotografií alebo obdobného materiálu eskaluje konflikt medzi manželmi a nepredstavuje efektívny postup.

Povinné prílohy

- Sobášny list – postačuje kópia; originál so sebou na pojednávanie.
- Potvrdenie o zaplatení súdneho poplatku alebo vyplnené tlačivo pre oslobodenie od poplatku.
- Plnomocenstvo advokáta, ak je účastník zastupovaný právnikom.

 Tip: Vecný a dobre pripravený návrh môže skrátiť konanie, znížiť konflikty a pomôcť súdu rozhodnúť rýchlejšie a efektívnejšie.

4. Ako prebieha rozvodové konanie?

Konanie o rozvod manželstva môže začať výlučne na návrh niektorého z manželov. Spoločný návrh oboch manželov na rozvod manželstva zákon nepozná. Základný postup:

Návrh na rozvod musí byť podaný písomne. Môžete si vybrať z dvoch spôsobov:

 Listinná forma – doručená osobne na súd alebo zaslaná poštou.

 Elektronická forma – podaná cez elektronicкую schránku, avšak musí byť podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom. Ak elektronické podanie nie je autorizované, je potrebné ho do 10 dní doplniť aj v listinnej podobe.

Pri podaní v listinnej forme sa zvyčajne vyžadujú dva rovnopisy návrhu, jeden pre súd a druhý pre Vášho manžela/manželku. Ak rovnopisy nepriložíte, súd ich vyhotoví sám, ale na vaše náklady.

Za podanie návrhu na rozvod sa platí súdny poplatok vo výške 100 eur, pričom pri elektronickej podaní autorizovanom kvalifikovaným elektronickým podpisom je poplatok znížený na 50 eur.

Vecne príslušným na konanie o rozvod je okresný alebo mestský súd. Miestna príslušnosť sa určuje podľa posledného spoločného bydliska manželov, ak na tejto adrese stále žije aspoň jeden z nich. Ak takýto súd nemožno určiť, príslušnosť sa posudzuje podľa bydliska manžela, ktorý návrh nepodal, a ak ani to nie je možné, podľa bydliska navrhovateľa. Ak je návrh podaný na nesprávny súd, vec sa bez ďalších následkov postúpi súdu, ktorý je príslušný konať, pričom právne účinky pôvodného podania zostávajú zachované.

Doručenie návrhu druhému manželovi

Ak návrh spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti (alebo boli jeho nedostatky riadne odstránené), súd ho doručí druhému manželovi spolu s predloženými prílohami.

Doručenie obsahuje aj výzvu na vyjadrenie, v ktorej súd žiada, aby druhý manžel:

- uviedol svoje stanovisko k návrhu,
- popísal rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa veci,
- pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva,
- označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Vyjadrenie druhého manžela

Na vyjadrenie určuje súd lehotu, spravidla 10 až 15 dní. Ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú môže súd podľa potreby predĺžiť. Zároveň rozhoduje, či bude prihliadať na vyjadrenia podané po uplynutí tejto lehoty.

Priebeh pojednávania

Po tom, čo sa druhý manžel vyjadrí k návrhu na rozvod, súd nariadi ústne pojednávanie. Ide o hlavný moment konania, kde sudca osobne zisťuje rozhodujúce skutočnosti o rozvrate manželského vzťahu.

Čo by ste mali vedieť:

- Predvolanie: manželia sa dozvedia miesto, čas a predmet pojednávania, ako aj dokumenty, ktoré majú priniesť a postavenie v konaní.
- Lehota na prípravu: zvyčajne najmenej 5 dní, aby sa účastníci mohli pripraviť, zabezpečiť si právne zastúpenie alebo ospravedlniť neúčast.
- Osobná účasť: súd môže vyžadovať, aby manželia boli prítomní aj napriek právnemu zastúpeniu – osobná výpoveď je pre súd nenahraditeľná.
- Verejnosť: pojednávanie je spravidla verejné, ale súd môže verejnosť vylúčiť, ak by jej prítomnosť ohrozila súkromie alebo bezpečie účastníkov.
- Priebeh: súd vedie pojednávanie menej formálne, umožňuje otvorené vyjadrenie účastníkov a diskusiu s právnym zástupcom. Pojednávanie môže byť aj prerušované na konzultáciu s advokátom.

 Tip: Cieľom ústneho pojednávania nie je konfrontácia, ale objektívne zistenie

skutočností a posúdenie stavu vzťahov medzi manželmi.

- Poriadok na súde: Manželia sa musia správať pokojne a rešpektovať priebeh pojednávania. Rušenie môže viesť k vykázaniu alebo poriadkovej pokute (až 500 €, pri opakovaní až 2 000 €).
- Začiatok pojednávania: Súd zisťuje, či sú prítomní všetci predvolaní, a oboznamuje účastníkov s predmetom konania.
- Prednes a vyjadrenie: Navrhovateľ predstaví svoj návrh, druhý manžel má právo reagovať. Následne súd vykonáva dokazovanie.
- Osobná účasť: Účasť manželov je často nevyhnutná – právny zástupca ich nemôže plne zastúpiť. V konaniach bez maloletých detí môže súd niekedy konať aj v neprítomnosti jedného manžela, ak je jeho postoj jasný z podaní a je zastúpený právnikom.
- Odročenie: Pojednávanie možno odložiť z vážnych dôvodov – napr. zdravotných alebo procesných, na strane súdu, účastníka, svedka či znalca.
- V prípade neúčasti navrhovateľa: Ak sa nedostaví a svoju absenciu nevysvetlí vážnymi dôvodmi, súd môže konanie zastaviť.

 Tip: Odročenie slúži na ochranu procesu a zabezpečenie spravodlivého pojednávania, nie na zbytočné predlžovanie konania.

Zmierovacia úloha súdu

- Súd sa snaží manželov viesť k zmiereniu a odstráneniu príčin rozvratu.
- Rozvod je posledným riešením, ak nie je možné zachovať manželstvo.
- Zmierovacia snaha sa väčšinou realizuje počas pojednávania alebo prostredníctvom mediácie.

- Ak je rozvrat vzťahu dlhodobý alebo extrémny, súd môže rozhodnúť o rozvode aj bez predchádzajúcej snahy o zmierenie.
- Mediácia je dobrovoľná a slúži na zváženie alternatív, nie na nútené riešenie.

 Tip: Cieľom súdu je chrániť manželstvo, ale aj dôstojnosť, zdravie a bezpečie manželov.

Rozhodnutie súdu

Rozhodnutie súdu je záverečnou fázou konania o rozvod manželstva. Súd nemôže nútiť zotrvanie manžela v manželstve, kde sú ohrozené život a zdravie. Rozhodovanie zohľadňuje rovnováhu medzi ochranou manželstva a autonómiou manželov. Možné typy rozhodnutí:

- Odmietnutie návrhu – konanie sa končí bez prejednávania, napr. kvôli nedostatkom návrhu.
- Zastavenie konania – napr. ak manžel vzal návrh späť so súhlasom druhého, alebo ak jeden z manželov zomrel či stratil procesnú spôsobilosť.
- Rozvod alebo zamietnutie návrhu – súd rozhodne po prejednaní a dokazovaní, či nastal kvalifikovaný rozvrat vzťahov.

O rozvode manželstva súd spravidla rozhodne, ak sú vzťahy manželov trvalo rozvrátené a nemožno očakávať obnovenie spolužitia.

 Tip: Rozhodnutie súdu vždy zohľadňuje reálny stav vzťahov a dôkazy o kvalifikovanom rozvrate manželstva.

Výrok rozsudku obsahuje identifikáciu súdu a sudcu, účastníkov, prejednávanej veci, rozhodnutie o rozvode alebo zamietnutí návrhu a výrok o trovách konania. Písomné vyhotovenie musí byť doručené účastníkom do vlastných rúk alebo do elektronickej schránky.

 Praktický dôsledok: Rozsudok nadobúda právoplatnosť po doručení, a v prípade súhlasu účastníkov môže byť písomne vyhotovený bez odôvodnenia, čo urýchľuje proces a chráni súkromie manželov.

V mimosporových konaniach v zásade platí, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

 Ak majú manželia maloleté deti, súd musí zároveň rozhodnúť o úprave práv a povinností rodičov k deťom na čas po rozvode.

Pripravujeme Sprievodcu úpravou výkonu rodičovských práv a povinností.

5. Ako dlho môže rozvod trvať?

Konanie bez maloletých detí býva kratšie a jednoduchšie, pri rozvodoch s deťmi je potrebné súčasne upraviť aj rodičovské práva a povinnosti. Priemerná dĺžka konania (2024) bola 5,4 mesiaca, najdlhšie v Bratislavskom kraji (7,6 mesiaca), najkratšie v Nitrianskom kraji (4 mesiace).

 Dĺžka rozvodového konania nezávisí od dohody manželov o majetku, keďže o majetkových otázkach sa v konaní o rozvod vôbec nerozhoduje a manželia sa na samotnom „rozvode“ dohodnúť nemôžu.

 Najväčší vplyv na trvanie konania má najmä to, či majú manželia maloleté deti a či je potrebné rozhodovať aj o ich zverení, výžive a styku.

 Významnú rolu zohráva aj aktuálna vyťaženosť konkrétneho súdu a to, či je potrebné vykonávať rozsiahlejšie dokazovanie (napríklad výsluchy svedkov).

6. Čo je vhodné pripraviť ešte pred podaním návrhu na rozvod?

Klient by mal mať pripravený stručný prehľad o tom, ako manželstvo prebiehalo, čo viedlo k jeho rozvratu a ako dlho tento stav trvá. Ak sú v rodine maloleté deti, mal by mať predstavu o tom, akú úpravu pomerov po rozvode si želá.

Praktické je vedieť aj aktuálne kontaktné údaje oboch manželov a prípadne ďalších osôb, ktoré by mohli byť relevantné pre dokazovanie.

Právne zastúpenie klienta výrazne uľahčuje celý priebeh konania. Zabezpečuje, že všetky kroky budú vykonané správne a včas, znižuje riziko opomenutia dôležitých úkonov a prináša pocit istoty a prehľadu v komplikovanom procese.

7. Aké ďalšie otázky je potrebné po rozvode riešiť?

Pri rozsudku o rozvode manželstva dochádza k zániku manželstva práve nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia. Tento okamih so sebou prináša aj právne následky, najmä v majetkovej oblasti.

→ riešia sa následne otázky vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva

→ otázky príspevku na výživu rozvedeného manžela.

O týchto otázkach sa nerozhoduje automaticky v rámci rozvodového konania, pretože vznikajú až po právoplatnom zániku manželstva.

8. Čo v prípade, ak máte maloleté deti?

Ak majú manželia maloleté deti, súd nemôže manželstvo rozviesť, kým nerozhodne aj o úprave rodičovských práv a povinností na čas po rozvode a prípadnom určení vyživovacej povinnosti. Ide najmä o otázku starostlivosti o maloleté dieťaťa, zastupovanie a správu majetku či úpravu styku s maloletým dieťaťom.

Konanie o deťoch prebieha spolu s rozvodom, ale ide o samostatnú časť konania, v ktorej súd skúma najlepší záujem dieťaťa.

Súd si môže vyžiadať správy z úradu práce, školy či od iných odborníkov a môže vypočuť aj dieťa, ak je to primerané jeho veku a vyspelosti.

Prítomnosť maloletých detí zvyčajne predlžuje trvanie konania, keďže súd musí získať dostatok podkladov na rozhodnutie.

Rozvod je jedno z najnáročnejších životných období. Správna právna pomoc Vám môže ušetriť čas, peniaze aj zbytočný stres.

9. Najčastejšie otázky

Ako dlho trvá rozvod?

Zvyčajne 3 – 8 mesiacov.

Musíme ísť na pojednávanie?

Vo väčšine prípadov áno.

Koľko stojí rozvod?

Súdny poplatok + právne služby. Právne služby našej advokátskej kancelárie sú poskytované na základe dohodnutej hodinovej sadzby alebo

fixnou sumou za zrealizovaný úkon právnej služby.

V prípade záujmu o právnej služby nás neváhajte kontaktovať.

